

EUROPINIŲ VERTYBIŲ SKLAIDA IR PLĖTOTĖ LIETUVOJE

Andrius Švarplys

Vytauto Didžiojo Universitetas

Bendros Tapatybės Problema Europos Sąjungoje

- ES – beprecedentis politinis eksperimentas sukurti viršnacionalinę politinę erdvę
- ES – prasidėjo kaip ekonominis projektas sukurti vieningą rinką, vėliau su Maastrichto sutartimi (1992) tapo politine sąjunga
- Šiandieninė Europos Sąjunga tarp:
 - a) Viršnacionalinė valstybė (stipri)
 - b) Išskaidyta daugiapakopio valdymo sistema (vidutinis)
 - c) Tarpvyriausybinė bendradarbiavimo sistema (silpna)

Europos idėjos istorija kaip ES kultūrinė tapatybė 1

- 1) Antika: racionalumas, filosofija, demokratija, Romos teisė
- 2) Viduramžiai: krikščioniškas solidarumas ir socialinė atsakomybė
- 3) Renesansas: humanizmas, natūralumas, prigimtis

Europos idėjos istorija kaip ES kultūrinė tapatybė 2

4) Mokslinė revoliucija ir Reformacija

5) Švietimo epocha: Protas, Civilizacija, Pažanga

6) Konstitucionalizmas, žmogaus teisės, demokratija.

Europinė tapatybė Europos integracijos istorijoje 1

Paneuropeizmas iki ir po Europos integracijos starto

Europinė tapatybė ekonominio klestėjimo periodu.
Kopenhagos Deklaracija 1973m.

Europinė tapatybė Europos integracijos istorijoje 2

Europinė tapatybė 8deš. – europinės kultūros politikos atsiradimas.

Tindemans'o ir Adonnino Komitetų pranešimai. Įvairios kultūros programos ir jų efektas.

Europinė tapatybė po Maastrichto sutarties 1992m.: permissive consensus doktrina ir jos galiojimo pabaiga, europinė tpatybė kaip politinė problema, demokratijos deficitas.

Bendros istorinės Europos kultūros tapatybės vertinimas

- Ką gali ir ko negali bendro Europos palikimo koncepcija?
- Kiek ji pajėgi išspręsti demokratijos deficito problemą?
- Nacionalinės ir europinės tapatybių dermės, įtampos ir prieštaravimai

Šiuolaikiniai iššūkiai bendrai Europos tapatybei

- Tarpvyriausybinis ES pobūdis (skirtingi valstybių interesai)
- Stiprios nacionalinės tapatybės
- Gerovės valstybė ir imigracija
- ES vizijos: tarp federalizmo ir valstybių Europos

Ačiū už dėmesį 😊